

בדין מיאון ביבם

אהני מיאונה לאכשורה לצרה ויתבה צרה תותיה לעולם, אבל למ"ד אינה ממאנת לזיקתו לא קאי אקטנה ואחרשת דכי ממאנין את הקטנה מאי אהני לן דהא מ"מ הקטנה צריכה חליצה לזיקתה והיא אוסרת את החרשת וכיון ששתיהן אוסרות זו את זו אף על פי שלא בא על אחת מהן מפני מה ממאנין את הקטנה ועוקרין את הביאה והזיקה עדיין במקומה עומדת.

ז. רמב"ם הלכות יבום וחליצה פרק ה הלכה כח

בא היבם תחלה על החרשת וחזר ובא הוא או אחיו על הקטנה פסל את החרשת, ומלמדין את הקטנה שתמאן והחרשת יוצאה בגט.

השגת הראב"ד

בא היבם תחלה על החרשת ובא הוא על הקטנה פסל את החרשת ומלמדין הקטנה שתמאן והחרשת יוצאת בגט. א"א ומאחר ששתיהן יוצאות למה למדין אותה שתמאן ולא אמרו זה הלמוד אלא כדי שתתקיים מצות יבום שהוא מן התורה ולעולם יתרחק אדם מן המיאונין (יבמות קט) ועוד דהא איכא מ"ד (יבמות קז) ממאנת למאמרו ואינה ממאנת לזיקתו.

ח. תלמוד בבלי יבמות קח.

מתני'. הממאנת באיש הוא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ולא פסלה מן הכהונה נתן לה גט הוא אסור בקרובותיה והיא אסורה בקרוביו ופסלה מן הכהונה נתן לה גט והחזירה מיאנה בו ונשאת לאחר ונתארמלה או נתגרשה מותרת לחזור לו מיאנה בו והחזירה נתן לה גט ונשאת לאחר ונתארמלה או נתגרשה אסורה לחזור לו זה הכלל גט אחר מיאון אסורה לחזור לו מיאון אחר גט מותרת לחזור לו הממאנת באיש ונשאת לאחר וגירשה לאחר ומיאנה בו לאחר וגירשה זה הכלל כל שיוצאה הימנו בגט אסורה לחזור לו במיאון מותרת לחזור לו: גמ'. אלמא אתי מיאון ומבטל גט ורמינהי הממאנת באיש ונשאת לאחר וגירשה לאחר ומיאנה בו לאחר וגירשה זה הכלל כל שיצתה הימנו בגט אסורה לחזור לו במיאון מותרת לחזור לו אלמא לא אתי מיאון דחבריה ובטיל גיטא דידה אמר רב יהודה אמר שמואל תברא מי ששנה זו לא שנה זו אמר רבא ומאי קושיא ודלמא מיאון דידה מבטל גט דידה מיאון דחבריה לא מבטל גיטא דידה

ט. רמב"ם הלכות גירושין פרק יא הלכה טז

הממאנת באיש אינה מגורשת ממנו, ודינה עם בעלה שמיאנה בו כדינה עם מי שלא קידשה מעולם, היא מותרת בקרוביו והוא מותר בקרובותיה ולא פסלה מן הכהונה, ואם נשאת לאחר וגירשה האחר או מת או מיאנה בו מותרת לחזור לראשון. ולא עוד אלא אפילו גירשה הראשון והחזירה ומיאנה בו ונשאת לאחר אחר שמיאנה בו וגירשה האחר מותרת לחזור לראשון, שכל היוצאה במיאון אף על פי שקדמו גט הרי זו כמי שלא נתגרשה ממנו בגט מעולם ומותרת לחזור לו. אבל המגרש את הקטנה בגט ונשאת לאחר ומיאנה באחר אסורה לחזור לראשון מפני שיצאת ממנו בגט אף על פי שיצאת מן האחרון במיאון, ואין צריך לומר אם גירשה האחרון או מת, וכן אסורה לאבי הראשון ולבנו ולאחיו כשאר הגרושות אף על פי שיצאת מן האחרון במיאון.

י. רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יז הלכה יח

אחת גרושה מן האירוסין או מן הנישואין אבל הממאנת אפילו גירשה בגט והחזירה ומיאנה בו ה"ז מותרת לכהן כמו שביארנו בהלכות גירושין, וכל מי שאינה ראויה לחליצה אם נחלצה לא נפסלה לכהונה.

יא. תלמוד בבלי יבמות קח.

רבי אלעזר אומר וכו'. אמר רב יהודה אמר שמואל חוזני על כל צדדי חכמים ולא מצאתי אדם שהשוה מדותיו בקטנה כרבי אלעזר שעשאה רבי אלעזר כמטיילת עמו בחצר ועומדת מחיקו וטובלת ואוכלת בתרומה לערב תניא רבי אלעזר אומר אין מעשה קטנה כלום ואין בעלה זכאי לא

א. תלמוד בבלי יבמות יב.

אמר רב לילי בר ממל אמר מר עוקבא אמר שמואל צרת ממאנת אסורה למאן אילימא לאחים השתא היא גופא שריא דאמר שמואל מיאנה בזה מותרת בזה צרתה מיבעיא אלא לדידיה ומאי שנא ממאנת דשריא לאחין דלא עבדא בהו מעשה צרה נמי לא עבדא בהו מעשה גזירה משום צרת בתו ממאנת וצרת בתו ממאנת מי אסירא והתנן וכולן אם מתו או מיאנו צרותיהן מותרות דמיאנה במאן אילימא דמיאנה בבעל היינו גרושה אלא לאו ביבם לא לעולם בבעל ותרי גוויי גירושין ומ"ש כי מיאנה בבעל דעקרניהו לנשואין כי מיאנה ביבם נמי נשואין קמאי קא עקרא משום דתני רמי בר יחזקאל דתני רמי בר יחזקאל מיאנה בבעל מותרת לאביו ביבם אסורה לאביו אלמא משעת נפילה נראית ככלתו ה"נ משעת נפילה נראית כצרת בתו

ב. תלמוד בבלי יבמות קז.

אמר רבי אושעיא ממאנת למאמרו ואינה ממאנת לזיקתו אמר רב חסדא מאי טעמא דרבי אושעיא מאמר דמדעתה מציא עקרא זיקה דבעל כרחא לא מציא עקרא והרי ביאה דבעל כרחא ומציא עקרא אלא ביאה ומאמר דהוא קעביד מציא עקרא זיקה דרחמנא רמא עלה לא מציא עקרא עולא אמר ממאנת אף לזיקתו מאי טעמא נישואי קמאי קא עקרא

ג. תלמוד בבלי יבמות יג.

וכל שיכולה למאן ותמאן השתא ותתיבם לימא מסייעא ליה לרבי אושעיא דא"ר אושעיא ממאנת למאמרו ואינה ממאנת לזיקתו לא צרת ערוה שאני דתני רמי בר יחזקאל מיאנה בבעל מותרת לאביו מיאנה ביבם אסורה לאביו אלמא משעת נפילה נראית ככלתו הכא נמי משעת נפילה נראית כצרת בתו

ד. תוספות שם

לא צרת ערוה שאני כו' - ה"נ בשעת נפילה נראית כצרת בתו וא"ת ומנא ליה דטעמא דרמי בר יחזקאל משום דבשעת נפילה נראית ככלתו דלמא טעמא דרמי בר יחזקאל גופיה משום דרבי אושעיא דאינה ממאנת לזיקתו וי"ל דע"כ טעמא דרמי בר יחזקאל משום דבשעת נפילה נראית ככלתו מדנקט אסורה לאביו מכלל דלעלמא שריא ואי טעמא משום דאינה ממאנת לזיקתו אסורה נמי לעלמא וא"ת א"כ תקשה ברייתא דרמי בר יחזקאל לר' אושעיא ותירץ הר"ר משה כהן דאיכא למימר דמיירי כשחלצה ולהכי שריא לעלמא ולא משום דממאנת לזיקתו א"נ כשמיאנה ביבם אחר שנתייבמה דליכא זיקה ומ"מ אסורה לאביו משום דבשעת נפילה נראית ככלתו.

ה. תלמוד בבלי יבמות קיא:

קטנה וחרשת בא יבם על הקטנה וחזר ובא על החרשת או שבא אחיו על החרשת פסל את הקטנה בא יבם על החרשת וחזר ובא על הקטנה או שבא אחיו על הקטנה פסל את החרשת פקחת וחרשת בא יבם על הפקחת וחזר ובא על החרשת או שבא אחיו על החרשת לא פסל את הפקחת בא יבם על החרשת וחזר ובא על הפקחת או שבא אחיו על הפקחת פסל את החרשת גדולה וקטנה בא יבם על הגדולה וחזר ובא על הקטנה או שבא אחיו על הקטנה לא פסל את הגדולה בא יבם על הקטנה וחזר ובא על הגדולה או שבא אחיו על הגדולה פסל את הקטנה ר' אלעזר אומר מלמדין הקטנה שתמאן בו

ו. חידושי הרשב"א שם

הא דתנן ר' אלעזר אומר בכולן מלמדין את הקטנה שתמאן בו, למ"ד בריש פרקין דממאנת בין למאמרו בין לזיקתו האי בכולן מלמדין את הקטנה שתמאן אכולה מתני' קאי וכדקתני בכולן משום דכשממאנין את הקטנה

במציאתה ולא במעשה ידיה ולא בהפרת נדריה ואינו יורשה ואין מיטמא לה כללו של דבר אינה כאשתו לכל דבר אלא שצריכה מיאון רבי יהושע אומר בעלה זכאי במציאתה ובמעשה ידיה ובהפרת נדריה ויורשה ומיטמא לה כללו של דבר הרי היא כאשתו לכל דבר אלא שיוצאה במיאון אמר רבי נראין דברי רבי אליעזר מדברי רבי יהושע שרבי אליעזר השווה מדותיו בקטנה ורבי יהושע חלק מאי חלק אי אשתו היא תיבעי גט לרבי אליעזר נמי אי לאו אשתו היא מיאון נמי לא תיבעי אלא בכדי תיפוק

יב. תוספות יבמות קח:

אלמא אתי מיאון ומבטל גיטא ורמינהי הממאנת באיש כו' - מגופה דסיפא הוה מצי לאקשוויי דמאי טעמא אמרינן כל שיוצאה ממנו בגט אסורה ואמאי לא אמרינן אתי מיאונה ומפקע קידושי שני והוי כמו שזינתה אחר גירושין דמותרת לחזור לו כדתנן בפ"ב דסוטה (דף יח: ושם) אלא ניחא ליה לאקשוויי רישא אסיפא.

יג. רמב"ם הלכות אישות פרק ד

ז. קטן שקידש אין קידושו קידושין, אבל גדול שקידש את הקטנה היתומה או קטנה שיצאת מרשות אב, אם היתה פחותה מבת שש אף על פי שהיא נבונת לחש ביותר ומכרת ומבחנת אין כאן שם קידושין ואינה צריכה למאן, ואם היתה מבת עשר ומעלה אף על פי שהיא סכלה ביותר הואיל ונתקדשה לדעתה הרי זו מקודשת למיאון. היתה מבת שש עד סוף עשר בודקין את יופי דעתה, אם מבחנת ומכרת עסקי הנישואין והקידושין צריכה למאן, ואם לאו אינה מתקדשת למיאון ואינה צריכה למאן. ח. כיצד מתקדשת למיאון, שאם נתקדשה ולא רצת לישב עם בעלה צריכה למאן בפני שנים ולומר איני רוצה בו ויוצאה בלא גט כמו שיתבאר בהלכות גירושין, וזו היא הנקראת ממאנת, ולמה יוצאה בלא גט מפני שאין קידושיה קידושין גמורין מן התורה אלא קדושי קטנה זו מדברי סופרים והן תלוין שאם ישבה עם בעלה עד שגדלה גמרו קידושיה ונעשית אשת איש גמורה ואינו צריך לחזור ולקדשה אחר שגדלה, ואם לא רצת לישב צריכה למאן ותצא בלא גט.

יד. רש"י יבמות נט:

אלא א"ר זירא - משכחת לה להא דרב אליבא דרבי אלעזר דהויא בעולה ולא זונה ולא אלמנה ולא גרוש' בקטנה יתומה הנישאת לבעל ובעלה שלא כדרכה ומיאנה בו דאין כאן פסול זנות ואלמנות וגירושין ואשמעינן רב דיש כאן פסול בעולה לכהן גדול.

טו. תוספות חד מקמאי יבמות נט.

לכך נראה מה שפירש הראב"ד דהכי פריך אי רב כיחידאה ס"ל ה"ל לאשמועינן הא דר"א אלא לאו ש"מ דאליבא דד"ה אמר למילתיה ושני ליה בממאנת ודכ"ע בעל א' עושה אותה בעולה שלא כדרכה כדאיתא בפ"ק דקידושין:

טז. תלמוד בבלי קידושין ט:

ורבי האי בעולת בעל מאי עביד ליה האי מיבעי ליה בעל עושה אותה בעולה שלא כדרכה ואין אחר עושה אותה בעולה שלא כדרכה

יז. רש"י יבמות קיג.

ממאנת - לית לה כתובה דהא בעל כרחו נפקא.

יח. תלמוד בבלי יבמות קט.

מתני'. שני אחין נשואין לשתי אחיות קטנות ומת בעלה של אחת מהן הלזו תצא משום אחות אשה וכן שתי חרשות גדולה וקטנה מת בעלה של קטנה תצא הקטנה משום אחות אשה מת בעלה של גדולה רבי אליעזר אומר מלמדין את הקטנה שתמאן בו רבן גמליאל אומר אם מיאנה מיאנה ואם לאו תמתין עד שתגדיל ותצא הלזו משום אחות אשה רבי יהושע אומר אי לו על אשתו אי לו על אשת אחיו מוציא את אשתו בגט ואשת אחיו בחליצה

כ. חידושי הרשב"א יבמות קיא:

מדברי ר"ח ז"ל נראה דהא דאמר' קרי כאן להקים לאחיו שם לסיועיה לר"מ קאמר והא דמקשה רבא נמי מי איכא מידי דהשתא אסירא ולבתר שעה שריא לר"מ הוא דמקשי' ולאוקומי דברי חכמים, וז"ל קטן וקטנה לא חולצין ולא מיבמין דברי ר"מ דחייש למיעוטא קטן שמא ימצא סריס ובעינן להקים שם וליכא, וליתא להא דר"מ דקי"ל כרב דאמר כל יבמה שאין אני קורא בה בשעת נפילה יבמה יבא עליה הרי היא כאשת אח שיש לה בנים ואסורה והא דנפלה לפני קטן כיון דאסירא ליה השתא אסירא ליה לכשתגדיל ע"כ. ואינו מחוור בעיני דהא טעמא דר"מ משום שמא ימצא סריס הוא ואם יבא אליהו ויאמר דלאו סריס הוא שרי וכיון שכן הרי אני קורא בה יבמה יבא עלי' דאיגלאי מלתא למפרע דלאו סריס הוא וראוי ליבום הוה והרי זה כשאר כל הנשים שאסורות להתיבם עד שיעברו עליהם שלשה חדשים שמא מעוברות הן ואפ"ה קרינא בה יבמה יבא עליה וטעמא כדאמרן דאיגלאי מלתא למפרע דראויה להתיבם הוה ואף על גב דהתם אלו אתא אליהו ואמר דלא מיעברא לא משגיחין ביה כדאיתא התם בפרק החולץ משום דהא דלא משגיחין ביה היינו טעמא משום גזרה דגזרינן אפילו בקטנה ומיהו כ"ש הכא דאלו אתא אליהו משגיחין ביה דקרינן ביה יבמה יבא עלי'.

כא. בית יוסף אבן העזר קסה

כתב (הר"ש בן) הר"ש בר צמח בתשובה (תשבץ ח"ב סי' רס) מה שאמרו בנודרת הנאה מיבמה מבקשין ממנו וכופין אינו אלא כשהנדר קיים אבל אם מצאה פתח לנדרה מתיבמת ולא אמרינן בה (דליבמה) [כל יבמה] שאין אני קורא בה יבמה יבא עליה בשעת מיתה הרי היא כאשת אח שיש לו בנים (יבמות כז:).

כב. דרכי משה שם

י. וכיוצא בזה כתב הרא"ש ריש יבמות (סי' ב) לענין יבמה שהיתה נדה בשעת מיתת הבעל:

כג. תוספות יבמות סה:

כי הא ודאי כפינן - פר"ח דכל הנך דכופין מחמתה דוקא מנה ומאתים אית לה אבל תוספת לית לה דאדעתא למיפק לא אוסיף לה ודייק מהא דאמר בריש אף על פי (כתובות דף נד:) תנאי כתובה ככתובה נפקא מינה למורדת כו' ולא קאמר נפקא מינה לבאה מחמת טענה וכיוצא בה והא דלא קאמר נ"מ לשהה עמה עשר שנים שיש לה נמי תוספת דלא גרעה מאילונית דאמר בסוף אלמנה ניזונת (שם ד' קא.) דיש לה תוספת מילתא דפשיטא היא כיון דלא מחמתה כופין דמה היא יכולה אם ב"ד כופין אותו משום פריה ורביה ור"ת מפרש דלכל מילי הוי תנאי כתובה [ככתובה] וממאנת וחברותיה דאין להם כתובה אף על פי שיש להם תוספת התם משום דאיגלאי מילתא דלא נתקדשה מעולם.

כד. תלמוד בבלי גיטין פב.

מתני'. המגרש את אשתו ואמר לה הרי את מותרת לכל אדם אלא לפלוני ר' אליעזר מתיר וחכמים אוסרים כיצד יעשה יטלנו הימנה ויחזור ויתננו לה ויאמר לה הרי את מותרת לכל אדם כתבו בתוכו אף על פי שחזר ומחקו פסול. גמ'. וכו' ורבי יוחנן אמר טעמא דר"א מהכא ואשה גרושה מאישה לא יקחו אפילו לא נתגרשה אלא מאישה נפסלה מן הכהונה אלמא הוי גיטא ורבנן איסור כהונה שאני

כה. רש"י שם

אלא מאישה - דאמר לה הרי את מגורשת ממני ואי את מותרת לכל אדם וזהו ריח הגט שפוסל בכהונה ומדפוסל לכהונה אלמא גט הוא והכא דשרייה לכל אדם חוץ מזה מותרת לאחריים. איסור כהונה שאני - שריבה בהן הכתוב מצות יתירות.

על דעתיה דר' ליעזר מהו שתמאן בו ותיטול קנס ממנו. על דעתיה דר' יהושע מהו שתמאן בו ותיטול קנס מאחר. מהו שתמאן בו ותעקור גיטה.

כז. קרבן העדה שם

מהו שתמאן בו ותעקור גיטה. כאלו לא נתגרשה מעולם ומותרת לכהן או לא והך נמי לר"י הוא דקמיבעיא ליה אבל לר"א אף גיטה אינו כלום ופשיטא שהמיאון מבטל:

כח. שיירי קרבן שם

מהו שתמאן בו ותעקור גיטה. עיין פי' בקונט'. וא"ת הא תנן לקמן בפרקין נתן לה גט והחזירה ומיאנה בו נישאת לאחר ונתארמלה או נתגרשה מותרת לחזור ש"מ אתי מיאון ומבטל גיטא וי"ל אף על גב דמבטל גט לענין זה דאינה בכלל המחזיר גרושתו מ"מ מיבעיא ליה לענין פסול כהונה דאפי' ריח הגט פוסל. ומדברי הרמב"ם פי"א מה' גירושין נראה דכשרה אפי' לכהונה שכ' שכל היוצאת במיאון אף על גב שקדמו גט ה"ז כאלו לא נתגרשה ממנו בגט מעולם ומותרת לחזור לו וצ"ע:

כט. תוספות כתובות לה.

הממאנת אין לה לא קנס - פירש בקונט' לפי שהיא בחזקת בעולה וקשה לר"י דא"כ היכי דייק לקמן הא קטנה בעלמא אית לה דלמא ה"ק הממאנת אין לה קנס אם בא עליה כשהיא נערה הא נערה בעלמא אית לה ומיהו אין להקשות אמאי נקט ממאנת ה"ל למינקט כל אשה שניסת ונתגרשה דהא איכא למ"ד לקמן (דף לח.) דאפי' אם נתארסה ונתגרשה אין לה קנס ונראה לר"י דה"פ אין לה לא קנס ולא פיתוי אם אנסה בעלה או פיתה אותה כשהיתה תחתיו קודם מיאון אף על גב דכשמיאנה איגלאי מילתא שלא היתה אשתו והשתא דייק שפיר לקמן הא קטנה בעלמא אית לה.

ל. רמב"ם הלכות איסורי ביאה פרק יח הלכה ב

וכן הבא על הפנויה אפילו היתה קדשה שהפקירה עצמה לכל אף על פי שהיא במלקות לא נעשת זונה, ולא נפסלה מן הכהונה שהרי אינה אסורה להנשא לו, אבל הנבעלת לאחד מאיסורי לאוין השוין בכל ואין מיוחדין בכהנים, או מאיסורי עשה ואין צריך לומר למי שהיא אסורה לו משום ערוה, או לעכו"ם ועבד הואיל והיא אסורה לו להנשא הרי זו זונה.

לא. שו"ת הריב"ש קצד

גביר ואדון מר ורב. כמה שנאמר הגיע לידי כתבך ערב שבועות פה סרקסטה כי אחרו מלשלחו מברצלונ' עד נסע משם שלוחך לשוב לארצו. וחרה לי על אחורו כי הייתי חפץ שיגיע אלי קודם למען אוכל להשיבך על יד שלוחך. ולא ידעתי סבת העכבה מה היתה. וגם לא שלחו אלי קונדרסך בעצמו כי אם העתקתו מלא טעיות בכל דף ודף. ותכף הגיע אלי שמתני פני להשיב כאשר הורוני מן השמים. והנה הסכימה דעתי לדעתכם בעקר הדין אם היות בקצת ענפים יש התחלפות בינינו כאשר תראינה עיניך. והמורה אשר הורה להצריכה קדושין אחרים אם אמר מה שנראה לו ולבו לשמים אין מזיחין אותו ואמרי לה וכו'. אך אם מחמת שנאה ואיבה הוציא מפיו מה שלא היה בלבו עתיד הוא ליתן את הדין. וכי לא ידענו אותו ולא שמענו את שמעו וגם לא ראינו דבריו אשר מתוכם היו מכירים כמה רב גובריה ובמה כחו לזה נשים מחסום לפינו מלומר דבר כנגדו בשמא ואולי האמנם כי מש"כ רבי אברהם אבי החתן בכתבו שזה המורה כתב שהיא פסולה לכהונה משום זונה אם כך הורה טעה בפשיטות. דהא אפילו חשבת לה כפנויה מ"מ הא אפסיקא הלכתא בפירוש בפרק הבא על יבמתו (סא:) דלא כר' אליעזר דאמר פנוי הבא על הפנויה שלא לשום אישות עשאה זונה. ואפי' ר' אליעזר גופיה לא קאמר אלא שלא לשם אישות אבל לשם אישות אף על פי שאין האישות מתקיים כיון שלכוננת אישות בא עליה ולא לכוננת זנות לא עשאה זונה. והראיה מממאנת שעוקרת הנשואין לגמרי עד שהוא מותר בקרובותיה והיא מותרת בקרוביו ואפי' מדרבנן כדאייתא בפרק ב"ש (קז:) וכן בפ"ק (יב) מיאנה בבעל מותרת לאביו ואף

על פי כן מודה ר' אליעזר שהיא מותרת לכהונה אלא לכהן גדול משום בעולה כדאייתא בפ' הבא על יבמתו (נט). נאום דורש שלום תורתך עלז בידידותך שמח באהבתך החותם בפרשת מה טובו אהליך יעקב מזומן למצותך יצחק ב"ר ששת זלה"ה.

לב. תוספות יבמות יב.

תני שהיו - וא"ת לרבא דשרי צרת בתו אילונית אפי' הכיר בה מה חידוש הוא לשנות בתוספתא וכולן שנמצאו אילונית בין בחיי הבעל בין לאחר מיתה בשלמא לרב אסי איצטריך לאשמועינן בחיי בעל דס"א הואיל ובחיי נמצאת אילונית דלמא קיבלה וי"ל דס"ד למיסרה כשנמצאת אחר מיתה משום דבשעת נפילה נראית כצרת בתו כדאסר לעיל צרת בתו ממאנת וא"ת מ"ש אילונית הממאנת ויש לומר דהתם מיחסרא מיאון הכא לא מיחסרא מידי א"נ ממאנת אין לה קול ובשעת מיאון נראית כצרת בתו אבל אילונית יש לה קול וידוע שלא היתה צרת בתו.

לג. רמב"ם הלכות גירושין פרק יא הלכה יא

בכך בשבת כך וכך יום לחדש פלוני שנת כך וכך למנין פלוני מיאנה פלונית בת פלוני בפנינו ואמרה שאמי או אחי הטעוני והשיאוני או קידשוני ואני קטנה לפלוני בר פלוני והשתא גליתי דעתי קדמיכון דלא צבינא ביה ולא קאימנא עמיה ובדקנא פלונית דא ואתברר לנא דעדיין קטנה היא וכתבנא וחתמנא ויהבנא לה לזכו ולראיה ברורה (פלוני בר פלוני עד פלוני בר פלוני עד).

לד. תוספות הרא"ש יבמות יג.

לא צרת ערוה שאני דתני רמי בר יחזקאל וכו'. ותימה דילמא טעמא דרמי בר יחזקאל משום דר' הושעיא דאינה ממאנת לזיקתו ולא מטעם דנראית ככלתו, וכ"ת דע"כ לרמי בר יחזקאל ממאנת לזיקתו מדנקט אסורה לאביו הא לעלמא שריא, א"כ תיקשי מברייתא דרמי בר יחזקאל לר' הושעיא, ותירץ רבינו משה כהן דלקמן פ' ב"ש מפרש טעמא דר' הושעיא דלא מצי עקרה זיקה דבעל כרחה, ורמי בר יחזקאל קאמר מיאנה ביבם אסורה לאביו אפילו חלץ לה יבם דשריא לעלמא, ולאביו אמאי אסורה הא כיון דחלץ לה פקע זיקה ויועיל המיאון לעקור נישואי קמאי להתירה אפילו לאביו, אלא ודאי אף על גב דעקרה נישואי קמאי אסורה לאביו משום דבשעת נפילה נראית ככלתו.

לה. תלמוד בבלי יבמות קח:

אמר רב יהודה אמר רב מאי דכתיב מימינו בכסף שתינו עצינו במחיר יבאו בשעת הסכנה נתבקשה הלכה זו הרי שיצאה מראשון בגט ומשני במיאון מהו שתחזור לראשון שכרו אדם אחד בארבע מאות זוז ושאלו את ר' עקיבא בבית האסורין ואסר את רבי יהודה בן בתירה בניצבין ואסר רבי ישמעאל בר' יוסי לזו לא הוצרכנו לאיסור כרת התרת לאיסור לאו לא כל שכן ברם כך שאלו הרי היתה אשת אחי אמו שהיא שנייה לו ונשאה אחיו מאביו ומת מהו שתמאן השתא ותעקרינהו לנישואין קמאי ותתייבם (צרתה) יש מיאון לאחר מיתה במקום מצוה או לא שכרו שני בני אדם בארבע מאות זוז ובאו ושאלו את רבי עקיבא בבית האסורין ואסר את רבי יהודה בן בתירה בניצבין ואסר

לו. תוספות שם

יש מיאון אחר מיתה באחיו או לא - דוקא הכא הוא דמיבעיא ליה באיסור שנייה דרבנן היא אבל באיסור ערוה דאורייתא תנן כל שיכולה למאן ולא מיאנה צרתה חולצת ולא מתייבמת.

לז. חידושי הרמב"ן שם

ברם כך היתה שאלה יש מיאון לאחר מיתה. פי' לפי שאין מיאון אלא במה שנשאר מזיקתו עליה ביבם או בבעל, אבל כשמת בלא יבם והיא מותרת לשוק במה תמאן ולמה תמאן הרי היתה רוצה בו כל ימי חייו, ואסיקנא דאינה ממאנת אפילו במקום מצוה, וכבר כתבתי פי' רבינו הגדול ז"ל.